N°. 56. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zondag 7 April.

Vragen van Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken.

(*Zie No. 49 en 50.*)

II.

DOOR WELKEN ZAMENLOOP VAN OORZAKEN KREEG ZIJ HAAR BESLAG?

De eerste vraag, welke wij in n°. 49 en 50 poogden toe te lichten, luidde: »*Welke was de aanleiding der uiteenscheuring van het bloeijende koningrijk der Nederlanden?*" Daarop vraagt dan de minister: »*Door welken zamenloop van oorzaken kreeg zij haar beslag?*"

Slechts zeer onvolledig kan er vooralsnog op deze vraag worden geantwoord. Vooreerst heeft de uiteenscheuring eigenlijk nog niet haar beslag gekregen: wel zijn er, in stede van het koningrijk der Nederlanden, twee afzonderlijke koningrijken, Holland (volgens de uitdrukking der mogendheden) en België, beschreven, en is deze uitspraak door beide partijen aangenomen, doch daadzakelijk is zij nog niet uitgevoerd. — Vervolgens zijn er welligt nog vele oorzaken onbekend; de beweegredenen, die sommige der groote mogendheden deden handelen, zullen misschien eerst later in het ware daglicht worden gesteld. Ten aanzien van de handelwijze der groote mogendheden en van die onzer regering, weet men welke geheimzinnigheid deze laatste steeds betrachtte.

Om echter de vraag niet geheel onbeantwoord te laten, zou men de zaken kunnen nemen in den toestand waarin zij zich thans bevinden, en volgens hetgeen er omtrent dezelve bekend is.

Dan wordt de vraag: door welken zamenloop van oorzaken werd de Belgische zaak beslecht gelijk zij het thans schijnt?

Als eerste oorzaak meenen wij dan ook hier te moeten noemen: de onhandigheid onzer regering, welke, na den opstand niet te hebben kunnen verhinderen, dien ook niet zelve wist te dempen, maar de tusschenkomst der mogendheden inriep. Onze regering was onafhankelijk van de vreemde mogendheden; door hare tusschenkomst in te roepen, erkende zij zich onbestand tegen binnenlandsch verzet, en onderwierp zij zich aan het oordeel der sterkeren. De groote mogendheden waren de bondgenooten van den koning der Nederlanden, ja; doch in het volkenregt strekt zoodanig bondgenootschap zich niet uit tegen de onderdanen. Ook de koning van Frankrijk had de mogendheden tot bondgenooten, maar toen KAREL X verjaagd werd, zag men den koning van Frankrijk ook niet door vreemde mogendheden handhaven.

Na dus het oordeel der mogendheden te hebben ingeroepen, en, in stede van dezelve te verdeelen, ze te hebben vereenigd, poogde onze regering zich aan derzelver uitspraak te onttrekken. Den tegenstand van den rekruut tegen zijne korporaals noemde zij volharding, en verwachtte daarvan heilrijke vruchten. Het ging haar als den rekruut, zij eindigde met zich onder de noodzakelijkheid te voegen, na eenige slagen te hebben ontvangen en eenigen tijd op zwart brood en water te hebben gezeten.

Of eigenlijk neen; niet zoo zeer zij als wel de natie, die de volhardingsmillioenen opbragt, zat op het zwart brood en water. Allengs begon het de natie te vervelen, het oogenblik stond voor de deur dat de Tweede Kamer de buitengewone aanvragen zou hebben geweigerd: en ziedaar de zamenloop der oorzaken: drang van binnen met drang van buiten, die aan de zaak hare eindelijke beslechting gaven, en de regering, welke de uiteenscheuring niet had weten te verhoeden, niet had weten tegen te gaan, noopten om aan dezelve het beslag te geven, dat er thans aan gegeven schijnt. — In Frankrijk was men sterk geworden, in België had men er partij van getrokken; van de andere zijde ontzag men, gelijk altijd, de sterkeren, en de zwakkere moest zich schikken in zijn lot. Waarom was hij zoo zwak?

»*Ipse inutili cunctatione, agendi tempora consultando consumsit, mox utrumque consilium aspernatus, quod inter ancipitia deterrimum est, dum media sequitur, nec ausus est satis nec providit.* —

»*At* VITELLIUS, *fractis apud Cremonam rebus, nuntios cladis occultans, stulta dissimulatione, remedia potius malorum quam mala differebat. Quippe confitenti consultantique supererant spes viresque: cum e contrario laeta omnia fingeret, falsis ingravescebat.*"

Het zijn maar *eenige* regelen uit de geschiedboeken van TACITUS, die ons hier invielen. Misschien had Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken die minder voor den geest, toen hij zijne vragen opstelde.

DUITSCHLAND.

Hannover, 1 april. Bij besluit van 30 maart, heeft de koning aan zijne onderdanen het bezoeken der universiteit Tubingen verboden.

— *Embden, 28 maart.* Het kiescollegie van Embden, alsmede dat van de grondbezitters der provincie Oost-Vriesland, hebben geweigerd tot eene nieuwe keuze over te gaan. (*Br. Z.*)

OOSTENRIJK.

Weenen, 26 maart. Naar men verneemt, heeft de regering zoo even met de hier gevestigde bankiershuizen *Rothschild, Sina, Arnstein* en *Eskeles*, en *Geymüller* eene nieuwe leening gesloten. De voorwaarden zijn nog niet bekend. (*P. St. Z.*)

Weenen, 28 maart. Heden had hier de jaarlijksche plegtigheid der voetwassching plaats. H. H. M. M. de keizer en de keizerin verrigtten dezelve in persoon. De gezamenlijke ouderdom der 12 ter voetwassching aangenomene grijsaards, bedroeg 1061 jaren, dit der 12 vrouwen 1037; de oudste der mannen telde 105, de jongste 83 jaar; de oudste der vrouwen 89, de jongste 84 jaar. Na geëindigde plegtigheid kregen de arme oude lieden, als gewoonlijk, te eten, en ieder eenen zak met 30 zilverlingen mede naar huis.

— Door buitengewone gelegenheid heeft men hier uit Konstantinopel de tijding ontvangen, dat de sultan, voor alle voorstellingen der vreemde gezanten doof, vast besloten was het Egyptische leger onverwijld te doen aantasten, zoodat op dit oogenblik de vijandelijkheden tusschen de Porte en *Mehemed-Ali* welligt reeds begonnen zijn. (*Allg. Z.*)

— Onlangs verscheen er hier een roman, waarin zeker iemand zich naar het leven uitgeteekend vond; hij achtte zich hierdoor ten hoogste beleedigd, en vorderde van den schrijver voldoening wegens dien hoon. Had de man gelijk gehad en ware hij werkelijk buiten zijne schuld zoo kwalijk behandeld geworden, dan had men hem bezwaarlijk zijne vordering euvel kunnen duiden; maar hier droeg de zaak zich anders toe. »Ik ben bereid u volledige voldoening te geven, antwoordde de schrijver; maar ik maak de uitdrukkelijke voorwaarde, dat gij schriftelijk verklaart, dat alle trekken des persoons, dien ik geschilderd heb, op u toepasselijk zijn." — Dit heeft geene zwarigheid, antwoordde de andere, blind van toorn. Tevens greep hij eene pen en schreef het gevorderde. »Goed, goed" hernam daarop de romanschrijver, »nu vraag ik elken man van eer, of ik met iemand vechten kan, die zijn eigen wezen herkent in een zoo afschuwelijk beeld als ik ontwierp. Beschaamd liep de beleedigde weg.

PRUISSEN.

De *Kölnische Zeitung* van den 4den dezer maakt voor het eerst eenig gewag van het voorgevallene te Kleef, den 24sten en 25sten maart. Zij behelst thans eenen brief uit Kleef waarin als aanleidende oorzaak van den volksoploop, die overigens niets politieks zou hebben gehad, gesproken wordt van een boekje, *Luther* getiteld, hetwelk de commissaris van policie *S...* eenige jaren geleden, toen hij te Barmen woonde, had uitgegeven, en waartegen het volk, op den bewusten zondag avond, van den kansel gewaarschuwd was. De oploop zou weinig te beduiden gehad hebben, en sinds de aankomst van een detachement van 100 man infanterie en 20 cavalleristen zou de rust niet meer gestoord zijn.

Posen, 26 maart. Ik haast mij u te melden dat er, tegen alle verwachting, nog hoop is, ons kerkelijk geschil vreedzaam beslecht te zien. Terwijl sedert eenige dagen ons publiek zich vast het hoofd brak met gissingen betrekkelijk den inhoud van het kabinetsschrijven aan den aartsbisschop, verneemt men thans met zekerheid dat hij naar Berlijn geroepen is, werwaarts hij zich na het paaschfeest zal begeven. (*A. Z.*)

ENGELAND.

Londen, 3 april Men is algemeen zeer verlangende naar den uitslag der aangekondigde motie van den minister *Russell*, om het lagerhuis tot eene verklaring van gevoelens wegens het beheer der zaken in Ierland te brengen. Volgens de verzekering van sommigen, zouden zeventien of achttien Iersche leden van de hervormingspartij hunne afkeurende stemmen bij die der Tories voegen. Anderen voegen er bij, dat sir *R. Peel* een amendement wil voorslaan, strekkende om het huis in het algemeen te doen verklaren, dat het geen vertrouwen stelt in het tegenwoordige kabinet.

De Radicalen, welke zich thans den naam van Chartisten geven, beginnen in onderscheiden gedeelten van Engeland eene voor de openbare rust gevaarlijke houding aan te nemen.

— De laatste brieven uit Noord-Amerika behelzen geen nader nieuws, dan dat men zich op de grenzen nog altijd wederkeerig bleef wapenen, en dat de senaat van den staat Massachusetts eenparig het regt van dien van Mayne op de betwiste landstreken erkend en aan de Engelschen een uitsluitend regtsgebied daarover ontzegd had.

FRANKRIJK.

Parijs, 3 april. De koning zal morgen de zitting der kamers niet als naar gewoonte met eene aanspraak openen. De kamer der pairs en die der gedeputeerden zullen elk afzonderlijk in hunne gewone vergaderzalen bijeenkomen. De groot-referendaris heeft, namens den koning, aan de pairs geschreven, dat, volgens eene mededeeling van den minister van justitie, de wetgevende zitting van beide kamers voor 1839 op morgen geopend zal worden, en de pairs uitgenoodigd zich alsdan te begeven naar de gewone plaats hunner bijeenkomsten, zullende zij zich in die vergadering bezig houden met de benoeming hunner secretarissen en de verdeeling der bureaux. De gedeputeerden zijn door hunne questors aangeschreven om [illegible] naar de openbare vergadering, die morgen gehouden zal [illegible] er eene mededeeling van regeringswege te ontvangen.

De oppositie is ten uiterste vergramd over de [illegible]

en wijt aan de heimelijke bemoeijingen van de afgetreden ministers de onmogelijkheid om een bekwaam ministerie zamen te stellen. Zij krijt den maatregel, om de zitting zonder aanspraak te openen, als inconstitutioneel uit, en beweert dat het nu bestaande tusschen-ministerie alleen uit plaatsvervangers van de heeren *Molé*, *Montalivet* en hunne oude ambtgenooten zamengesteld is en door middel van omkoopingen tracht te regeren. Als bewijs daarvan voert zij aan, dat er heden avond receptie ten hove zijn zal, ten einde het onmogelijke te beproeven om den aanhang van het hof onder de gedeputeerden te vergrooten.

Daarentegen wordt door de ministeriëlen geantwoord, dat eene aanspraak aan de kamers, zoo korten tijd na de laatste, niets nieuws over de zaken des lands bevatten kan, en dat het tegenwoordige ministerie, slechts provisioneel zijnde, geen plan van regering heeft voor te dragen, alsmede geene nieuwe concept-wetten aan te kondigen. Zoodanige aanspraak zou dus in de tegenwoordige omstandigheden een onbeduidend stuk moeten zijn, en die gedwongene onbeduidendheid ongetwijfeld tot doel der aanvallen van den kant der oppositie strekken. De kamer ziet zich nu verstoken van de gelegenheid om een adres van antwoord te maken en daaraan een kostbaren tijd te verspillen, waardoor zeker de zaken des lands geene schrede zoude vorderen. Maar wil zij, zoo als vrij natuurlijk is, aan hare politieke gevoelens lucht geven en doen blijken aan welke zijde zich de meerderheid bevindt, kan zij zulks nooit [illegible] doen dan bij de verkiezing van haren [illegible].

[illegible] schijnt de oppositie [illegible] nemen. Zij [illegible] op den heer *d'Odillon-Barrot* bepaald, en, naar het zich laat aanzien, heeft deze bekende liberaal zeer veel kans om tot dien belangrijken post verkozen te worden.

Gisteren hebben meer dan honderd en vijftig leden van de oppositie-partij eene bijeenkomst bij den heer *d'Odillon-Barrot* gehouden. Heden zouden zij zich bij den heer *Ganneron* vereenigen.

Hetgeen alleen de verkiezing van den heer *d'Odillon-Barrot* in den weg zou kunnen staan, zou zijn, dat de heer *Thiers* naar de voorzittersplaats mededong.

Door eenige gedeputeerden is heden voorgesteld om een adres aan den koning te stemmen, en daarin het verlangen, den wil en het stelsel der kamer uit te drukken. Men gelooft dat dit voorstel op de orde van den dag gebragt zal worden, en veel bijval vinden zal.

— Het gerucht verspreidt zich, dat, dadelijk na het openen der kamers, de hertogen *van Orleans* en *van Nemours* het observatie-leger van het noorden in oogenschouw zullen nemen, en dat, zoo ras die wapenschouw zal hebben plaats gehad, de regementen, welke het observatie-leger uitmaken, naar het binnenland zullen worden verlegd.

— Sinds twee dagen werken de télégrafen in alle rigtingen. Gedurende den laatst verloopen nacht, is geheel Parijs door eene menigte patrouilles doorkruist. Deze maatregel van voorzorg zal de geheele week in werking blijven.

BELGIE.

Brussel, 4 april. Binnen korten [illegible] hof van appel alhier zich bezig houden [illegible] tegen de heeren *Bartels* en *Kats*; de op dezelve betrekking hebbende rapporten zijn bijna algeloopen.

— Gedurende de maand februarij hebben van den spoorweg in Belgie gebruik gemaakt 144,525 reizigers, en heeft de ontvangst bedragen ruim 100,000 fr.; omtrent 7,000 aan goederen daaronder gerekend.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 4 april. Bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit is bepaald, dat de gouverneur-generaal der Nederlandsche westindische bezittingen, de schout-bij-nacht *J. C. Rijk*, naar zijne bestemming zal vertrekken, op 's Rijks corvet *de Amphitrite*, kapitein ter zee *Tengbergen*.

— Bij besluiten van Z. M. zijn benoemd: Tot hoofd-inspecteur der in- en uitgaande regten en accijnsen in Noord-Holland, *M. Grobbée*, tot dusver provinciale inspecteur in Vriesland; in plaats van dezen, *E. Wellan*, thans arrondissements-inspecteur te Alkmaar; tot arrondissements-inspecteur aldaar, jhr. *C. H. T. Nahuys*, controleur der rijks middelen, met rang van inspecteur te Arnhem, en, ter vervanging van laatstgemelden, *N. van Duyl*, visiteur der in- en uitgaande regten te Rotterdam, en tot arrondissements-inspecteur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Arnhem, *H. Hoffmann van Hove*, ontvanger der directe belastingen aldaar, in plaats van *J. J. C. Gaymans*, eervol ontslagen, met toekenning van pensioen.

's Gravenhage 5 april. Naar men verneemt zal in den loop der aanstaande week (men spreekt van woensdag avond) eene gala-voorstelling in den schouwburg der hoofdstad gehouden worden, ter eere van Z. Keis. H. den grootvorst troonopvolger van Rusland.

Rotterdam 5 april. Men verneemt dat de directie van de Nederlandsche bank thans, overeenkomstig het verlengde octrooi, met een ieder, zoowel binnen als buiten Amsterdam, die zulks begeert, rekening-courant houdt, tegen berekening van ¼ per mille over alle inkasseringen op de plaats.

Arnhem, 5 april. Men meldt uit Kleef, dat gisteren aldaar is aangekomen het [illegible] bataillon van het 15de regiment infanterie [illegible] Kleef [illegible] ingekwartierd [illegible] bij Calker. Te Gelder is, eenige dagen te voren, ook een bataillon van hetzelfde regiment aangekomen.

De kompagnie infanterie, den 26sten der vorige maand te Kleef aangekomen, is heden weder naar Wezel vertrokken. Tot handhaving der rust, zijn deze troepen niet meer noodig, daar alles stil is; nogtans kan hare komst als een militaire maatregel worden beschouwd.

Middelburg, 3 april. Wij vernemen, dat de door de officieren der genie te Vlissingen genomene proeven met het *Amsterdamsche cement*, de Dordsche tras en de door den heer kapitein-ingenieur *Camp* vervaardigde en uitgevondene *kunst-pouzzolane*, waartoe door Z. M. den koning de vereischte autorisatie was uitgevaardigd, geleerd hebben, dat deze kunst-pouzzolane de uitnemendste eigenschappen bezit ter onmiddellijke verharding onder water, in die mate, dat dit uit zee-slijk vervaardigde cement de beste Dordsche tras overtreft, en het Casius- of Amsterdamsche cement verre achter zich laat. De verdienstelijke uitvinder heeft het alzoo zeer verre met deze kunst-fabrikatie gebragt, en met zekerheid meent men te weten, dat de rapporten van dezen gunstigen uitslag bereids aan de regering zijn ingezonden. Met verlangen ziet men de bevestiging der reeds zoo lang verspreide mare te gemoet, dat deze pouzzolane-fabriek aan de haven dezer stad zal worden opgerigt; wijl deze tak van nijverheid, bij eventuele uitbreiding, uit den aard der zaak, voor de bevaarbaarhouding der haven van zeer veel nut zou kunnen worden.

Mengelwerk.

De schoone slaapster in het bosch.

IX.

TWEEDE VERGADERING DER VISSCHEN IN HET HAARLEMMER-MEER.

President SNOEK VAN KOELEVAARTSVEEN.

De notulen der voorgaande vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De president verklaart, dat [illegible] eene motie op [illegible] vergadering genomen: hij herinnert aan de vergadering *dat* art. 10 van het reglement van orde bepaalt, dat wanneer een besluit is genomen met eenparigheid van stemmen of met $\frac{99}{100}$ der stemmen en meer, of zonder eenige discussie, daarop in de volgende vergadering kan worden teruggekomen, op het voorstel van een der leden; *dat* naar art. 11 aan zoodanig lid alsdan dadelijk het woord moet worden verleend en hij geeft te kennen dat hij president zich alzoo verpligt acht het woord te verleenen aan KARPER VAN SPIERINGERMEER.

KARPER VAN SPIERINGERMEER verheft zich langzaam en zwemt naar het spreekgestoelte; op zijn gelaat is ernst en in zijne geheele houding achtbaarheid geteekend.

Edele, natte, koude Heeren!

Het was geen scherpregter, die vroeger heeft gestemd tegen een voorstel, dat slechts een afdruksel is van hetgeen dagelijks op aarde gebeurt; het was geen minister van justitie, noch directeur van middelen van vervoer, want dergelijke wezens zijn bij ons onbekend; wij hangen niet, en worgen niet, wij geeselen niet, noch brandmerken en hebben dus geene scherpregters; bij ons wordt naar de wet door regters bij de wet ingesteld regt gesproken [illegible] minister van justitie, die tot niets anders zoude kunnen dienen, [illegible] te verheffen en bij rondgaande brieven de wet naar zijne zinnelijkheid [illegible] op de magt des wetgevers en des regters tevens inbreuk te maken, [illegible] middelen van vervoer zijn onze vinnen en onze staarten, en daarom [illegible] de directeurs; wij hebben dus ook geen ander beheer over middelen van vervoer.

Maar IK ben het geweest, die *tegen* heeft gestemd; mijn zedelijk gevoel kwam tegen de voorstellen op, maar mijn traag verstand was oogenblikkelijk onbekwaam, om de redenen er van op te sommen en te ontwikkelen; de tijd heeft die nu tot rijpheid gebragt.

Ik ben tegen de besluiten die genomen zijn, 1°. omdat ze zijn afdruksels van hetgeen op de droogte plaats heeft en dus *per se* onzin; 2° omdat zij strijden met onze natuur.

1°. Het is niet noodig u te zeggen, dat het *status quo* en vooral het benoemen van *commissiën*, lievelingsdenkbeelden der menschen zijn, maar hetgeen ik bewijzen moet, is, dat al, wat de menschen doen, onzin is.

Gelooft niet, dat ik uw oog zal vestigen op Azië en Afrika, neen, ik bepaal mij tot Europa en sla blindelings den staart op de kaart. — Een uitgestrekt rijk! Zoo de mensch iets vrij mogt hebben, dan is het wel de beschikking over zijne haren; het arme dier is reeds zoo kaal! verbeeldt u, dat men u zeide: schrapt u, snijdt uwe vinnen af, (*men lacht*); gij lacht, wel nu, in dat groote rijk heeft men alle menschen voor Simsons aangezien of iets dergelijks, men heeft geoordeeld, dat de kracht hun in den baard zat en men heeft gezegd: de gewapende massa is daar, om de ongewapende te bedwingen, en de koetsiers om de voetgangers te overrijden; derhalve zullen alleen de gewapende mannen en de koetsiers baarden [illegible] en het volk zal geschoren worden, geschoren [illegible] — en dat volk, zegt men, doet reuzen-schreden [illegible] eiland, waar echter te weinig koren groeit, om al het volk [illegible] brood te kunnen spijzen; van andere voorwerpen heeft men overvloed, en andere volkeren zouden dien overvloed gaarne [illegible] overvloed van koren inruilen en de les van SALOMO volgen: *indien uw hater hongert, geef hem brood te eten*; maar ja [illegible] zeggen: wij willen uw koren niet, opdat het onze hoog [illegible] prijs zoude zijn en honderd duizenden broods-gebrek zouden lijden. (*vele leden schudden het hoofd*); gij gelooft mij niet en toch is het zoo, de stukken ten bewijze liggen op het bureau, en weet gij hoe dat volk zich noemt? *het schranderste en diepdenkendste volk der aarde*! (algemeen gelach).

Ziet nu hier; dezen hebben een schoon land, zij vereenigen de voordeelen van het noorden en het zuiden, hunne kracht bestaat in hunne eenheid, en hun land levert duizende bronnen van welvaart op, welke pas

zijn ontgonnen; wel nu, dat volk heeft eene overdrevene neiging, om andere landen aan zich te trekken, om andere volkeren te beheerschen, en het heeft dorst naar roem. Gij vraagt mij wat is dat, roem? hier beteekent het niets anders, dan om met duizenden en honderdduizenden duizenden te dooden en millioenen te verarmen! dat volk vindt zijn grootste geluk in de herdenking der tijden, waarop zij, die te huis bleven, gebrek leden, en zij, die te velde trokken, met duizenden omkwamen! En hoe denkt gij dat dit volk zich noemt? *Het beschaafdste volk der aarde!*

Ginds zegt men, » zegent plegtig deze verbindtenis in." » Dat strijdt tegen mijne overtuiging," is het antwoord. Gij denkt, dat het weder-antwoord zal zijn: laat het dan maar; — gij bedriegt u: men zendt den onwillige naar de gevangenis; daar niet ver van daan zegt er een: » het Opperwezen moet onder deze gedaante worden vertegenwoordigd en die gedaante mogen de priesters alleen aanraken;" een ander zegt, het is zoo niet; onder eene andere gedaante moet het Opperwezen worden vertegenwoordigd, en al wie onderrigt van de priesters heeft gekregen mag de gedaante aanraken en het volk loopt over den twist te hoop en slaat de glazen in: — en hoe denkt gij dat dit volk zich noemt? *een verstandig volk.*

Hier in den omtrek (*luistert! luistert!*) heeft men vijf en twintig jaren geleden 234 artikelen bijeengebragt, en men heeft gezegd: zoo zal het zijn nu en in alle eeuwigheid, (*oh, ho*); indien ik u den inhoud dier artikelen voorlegde, zoudt gij stikken van het lagchen; ik zal er maar de eerste de beste uitzoeken; men heeft geschreven: zij die het rijkelijkst door de menigte worden bezoldigd zullen niet dragen in de beschrevene middelen; wat is er gebeurd? Zij die veel inkomen hadden zijn rijk geworden, zij hebben gekocht huizen, lusthoven; zij zullen er nog meer koopen, zij zullen alles innemen en de vorige eigenaren spelen slechts hunne dienaren zijn, en dan zal de nederige bewoner van het pothuis op den hoek der Leidsche straat, wiens bekrompen verblijf men had over het hoofd gezien, eenige millioenen aan beschrevene middelen moeten betalen, want het geld moet er zijn en wat de een niet betaalt, dat moet op de overigen worden omgeslagen; zoo wil men het op de droogten (*onmogelijk, onmogelijk!*)

Wel, edele, natte, koude heeren, het houdt hiermede niet op: ik zeg geen woord of de bewijzen er van zijn bij mijn voorstel ten burele gedeponeerd.

Zie hier eene andere bepaling: *» alle godsdienstige begrippen zijn vrij"* (men lacht); gij lacht reeds, gij begrijpt niet, hoe het noodig kan zijn daarvan eene wet te maken? wel nu, de menschen hebben dit gevonden zoo schoon en zoo nieuw, dat zij het eene gulden wet hebben genoemd.

Zie hier, hoe men ze ten uitvoer heeft gelegd.

Er waren er, kinderen der natuur, zoo als wij, die zeiden: vermits men dagelijks dient te eten, moet men ook dagelijks zijn eten zoeken, men dagelijks dient te eten, moet men ook dagelijks zijn eten zoeken, en al dien ledigang voor een duivels-oorkussen houden wij den ledigang voor een duivels-oorkussen en al zoo brengt ons godsdienstig begrip mede, dat wij *moeten* werken, als wij kunnen en zoo lang wij kunnen.

Nu ja, zoo als wij! roept SPIERING VAN SPAARNDAM.

Er waren er anderen, die zeiden, den zevenden dag der week moet ik rusten, wel nu, men heeft ... arbeid, uitgevoerd op den ... met *f* 25 boete straft, omdat de meerderheid der bevolking voorgeeft, dat het werken op dien dag tegen *haar* godsdienstig begrip strijdt; en die de *f* 25 niet betalen kan, gaat naar de gevangenis, om les in rust en werkeloosheid te nemen. — Zie daar hunne godsdienst-vrijheid. —

Nog meer: zij veroordeelen tot *f* 100 boete, als twintig of meer personen zich vereenigen, om elkander over godsdienstige onderwerpen te onderhouden! en die de *f* 100 niet betalen kan, wordt met meer dan 20 booswichten opgesloten, om te leeren, hoe men zich vereenigen mag. —

En weet gij, hoe dit volk hun land noemt?

HET VADERLAND VAN BURGERLIJKE EN GODSDIENSTIGE VRIJHEID!

(Sommigen lagchen, anderen schudden het hoofd; allen dringen, om bij den president de verificatoire stukken in te zien. De stem van den spreker wordt door het gewoel in het water gesmoord.)

Edele, natte, koude, Heeren! roept eindelijk, zijne stem boven het gedruisch verheffende, KARPER VAN SPIERINGERMEER uit, dat volk noemt zich ook den besten cijfernaar der aarde en het benoemt eenen regter om de geschillen van 50,000 menschen uit de wereld te helpen, en eenen regter om regtsgebied te hebben over 100,000, en eenen regter met een regtsgebied over 300,000, en eenen regter met een regtsgebied over 900,000 menschen, en dat geschiedt alles, omdat het 25 jaren geleden zoo in de 234 artikelen geschreven is.

BAARS VAN HILLEGOM: Gij gaat buiten het geschilpunt.

KARPER VAN SPIERINGERMEER: Ik bewijs mijne stelling.

POS VAN KATWIJK: Gij specialiseert te veel; om te bewijzen, dat de visch in eenigen plas grondig is, kan het niet genoeg zijn er eenigen voor te brengen, die ... jaren in een' modderigen hoek hebben doorgebragt; — om te bewijzen, dat een volk slaperig is, moet men het niet bij nacht overvallen.

KIKKER VAN AALSMEER: Om te bewijzen dat de bewoners van eene stad van hun verstand beroofd zijn, moet men zijne bewijzen niet uit het dolhuis halen.

KARPER VAN SPIERINGERMEER: Ik zal u nog maar een voorbeeld uit onze buurt aanhalen en dan tot het gansche menschelijk geslacht terugkeeren; bijna op hetzelfde oogenblik dat men besluit om het Haarlemmermeer droog te malen, zet men eenige duizende bunders onder water, ten einde zich tegen eenen vijand te verdedigen, die bezig is den vrede te teekenen en zijne troepen af te danken. En dat volk noemt zich een WIJS VOLK! Ik ga nu over tot meer algemeene beschouwingen, om den onzin der menschen aan te wijzen.

De president: Ik moet opmerken dat het water, hetwelk de spreker nu gaat bezwemmen, zeer uitgestrekt is, en er andere dringende zaken aan de orde van den dag zijn; ik wensch dus wel te weten, hoe lang de ontwikkeling van het voorstel zal duren.

KARPER VAN SPIERINGERMEER: Ik heb gedurende 15 jaren dagelijks vier pagina's of een vel over het onderwerp geschreven, dat maakt 5475 vellen, ik zal mij echter bij de mondelinge voordragt trachten te bekorten.

PALING VAN VOORSCHOTEN: Schrijf slechts de geheele geschiedenis af.

AAL VAN DEN BINKHORST: Begin met ADAM en eindig met FRETS.

GRONDEL VAN KOUKERK: Ik houde het eerste punt voor bewezen.

KIKKER VAN AALSMEER: Niets is droeviger dan eenen spreker in zijne voordragt te beperken; ik stel dus voor, om het overige van de voordragt tot de volgende vergadering uit te stellen.

De president brengt dit voorstel in omvraag, hetwelk met eene geringe meerderheid wordt aangenomen.

Schoone slaapster, hetgeen verder in de vergadering voorviel mag ik u niet verhalen; alleen kan ik u zeggen, dat de *eerste April* en de daarmede verbondene *sluiting der visscherij* aanleiding tot veel vreugde en vele felicitatiën gaf.

Opvoeding.

Over de bevordering der gezondheid door het oefenen der spieren, en over het tegenovergestelde.

Daar er in de tegenwoordige dagen meermalen spraak is geweest over het nadeel dat de gezondheid der kinderen lijdt, door de wijze van schoolinrigting; zoo kan de volgende mededeeling niet dan welkom zijn. Zij is ontleend uit COMBE's grondbeginselen der physiologie, aangewend op het onderhoud der gezondheid en de verbetering van ligchamelijke en verstandelijke opvoeding.

De in werking brenging der spieren bestaat in de afwisselende zamentrekking en ontspanning der spiervezelen. Een toestand van aanhoudende zamentrekking is zoo wel onnatuurlijk als onmogelijk; en van daar is het de meest ongemakkelijke en vermoeijende werking der spieren, wanneer iemand onbewegelijk in dezelfde stelling blijft. Het zou misschien den niet nadenkenden eene gemakkelijke taak toeschijnen, om, gedurende eenen halven dag, de houding van eenen Apollo, of van eenen Gladiator als model voor eene afbeelding aan te nemen; maar bij de proef zou men tot zijne verbazing ontdekken, dat eenen muur af te breken of in eene smederij te werken, slechts kinderspel daarbij is. In het eerste geval blijven de spieren, welke de stelling doen behouden, ... in het andere in die speling en wisseling zijn, waartoe de natuur hen bestemd heeft. Wij kunnen ons gemakkelijk van de waarheid der zaak overtuigen, wanneer wij slechts den arm van ons ligchaam uitstrekken en in den vorm van eenen regten hoek tien minuten lang in deze stelling blijven. Hij, wiens spieren, als zij al werkelijk deze proefneming kunnen uithouden, niet na verloop van dezen tijd op eene onaangename wijze vermoeid zijn, mag zich geluk wenschen met eenen krachtigen ligchaamsbouw.

Het zoo even betoogde toont zeer duidelijk de vermoeijenis, verzwakking en het nadeelige voor de gezondheid aan, welke uit eene gedwongene en bepaalde stelling of uit eene beperkte soort van beweging voortvloeijen, zoo als dikwijls bij de opvoeding der vrouwelijke jeugd plaats vindt. Afwisselende zamentrekking en ontspanning, of met andere woorden, het oefenen der spieren, welke den romp van het ligchaam overeind houden, zijn, naar de wetten der schepping, de eenige middelen, welke het sterk worden der spieren bevorderen en de kracht en den bloei van het ligchaam verzekeren. — In stede van zulk eene oefening te bevorderen, worden door de gewone wijze, waarop de vrouwen opgevoed worden, de spieren van den romp voornamelijk in de meest ongunstige stelling gehouden en hare oefening bijna onmogelijk gemaakt. Wanneer het ligchaam aan zijne eigene zwaarte wierd overgelaten, zoude het aan de wetten der zwaartekracht gehoorzamen en op den grond vallen; daarom wordt bij het zitten, staan en gaan het ligchaam door eene actieve spierenkracht opgehouden. Maar indien wij in eene zekere houding blijven, bij voorbeeld op eenen stoel blijven zitten, of — wat nog erger is — op banken zonder leuningen, zoo als dit op de scholen het geval is, zoo blijkt daaruit duidelijk, dat wij de spieren, welke den ruggegraat en den romp dragen, in den meest onvoordeeligen toestand van bestendige, in plaats van afwisselende, spanning houden; hetgeen, zoo als wij gezien hebben, zeer vermoeijend en verzwakkend is dan zware arbeid. ... die dagelijks vele uren achtereen op deze manier ..., lijden hierdoor

stelsel; — want hier ontbreekt na de schooluren spel en beweging, waardoor de spieren des ligchaams versterkt worden. — Als de spieren nu zoo verzwakt zijn, dan hangen de meisjes onopgemerkt naar de eene of andere zijde over, of bekomen naderhand eene kromte in den ruggegraat; of als men hare zwakte ontwaart, dan worden zij in des te stijver en naauwer corsetten geregen — zoodat men in staal en balein het steunsel zoekt, hetwelk zij, volgens den wil der natuur, in de spieren en beenderen van haar eigen ligchaam moesten vinden. — Het kind vindt, dat het regt blijven staan (het groote doel, waarvoor het lijden moet) op deze manier gemakkelijk wordt gemaakt, heet het corset aanvankelijk welkom, en houdt het, even als degenen die over haar gesteld zijn, voor zeer nuttig. Binnen kort echter toont de uitkomst het verkeerde daarvan aan. Hetzelfde gebrek aan afwisselende beweging, hetwelk de eerste oorzaak der spierenverzwakking was, wordt nu nog verhoogd door den gestadigen druk van het corset, die de vrije speling der spieren verhindert, en dezelve in weinige maanden meer dan ooit verzwakt. En toch, niettegenstaande de uitputting en het nadeel, daaruit voortspruitende, blijven wij bij dit stelsel; gedurende den korten tijd, toch, dat men eigenlijk gaat, hetgeen slechts eene beweging [illegible] is, blijft het [illegible] rust als te voren, en worden slechts de beenen geoefend. — De natuurlijke gevolgen hiervan zijn ligchaamszwakte, kromte in den ruggegraat, slechte vertering, en, uit de verminderde werking van alle functiën, algemeene ongezondheid: en dan kunnen wij, inmiddels dat wij de natuur en hare wetten trotseren, over de zoo menigvuldige misvormdheden en ziekten van het vrouwelijk geslacht ons verwonderen!!.........

Het gebruik, om kinderen op banken zonder leuning te laten zitten, zonder hen eene afwisselende beweging te veroorlooven, verbonden met hen lang achtereen opgesloten te houden, kan niet spoedig genoeg afgeschaft worden. Wanneer de spieren van den ruggegraat, door de beweging welke zij eischen, versterkt, en wanneer de schooluren op eene gepaste wijze afgewisseld wierden om eene verandering van houding en beweging daartestellen, zoo konde niets aan eene ongedwongene en regte houding meer bevordelijk zijn, dan zitting zonder steunpunt, daar de spieren daartoe de noodige kracht verkregen hebben, en hierom wordt dit gebrek naauwelijks in kleinkinderscholen bemerkt, om reden, dat daar voor zulke afwisselende beweging zorg wordt gedragen. De onophoudelijke en zigtbare onrust, die zich na een oponthoud van twee of drie uren in de scholen vertoont, kondigt het ernstige verlangen der natuur aan naar eenige heilzame beweging; en wanneer deze voldaan wordt, zoo bewijst de daarop volgende rust, dat dit ongeduld meer uit ligchamelijke dan geestelijke vermoeijenis voortkwam. — Het is inderdaad hetzelfde, wat wij dit een meer, de ander minder, na een lang stilstaan op onze voeten, of het zitten aan eenen lessenaar ondervinden. Wij worden moede en onrustig, wegens de aanhoudende spanning van dezelfde spieren, en voelen ons, door eens op en neer te loopen of eenige verandering in onze stelling, verligt. Dezelfde oorzaak heeft de vermoeijenis, waarover zoo vaak bij het doorloopen van tentoonstellingen geklaagd wordt. Wij slenteren rond, tot dat de spieren ons van vermoeidheid pijn veroorzaken, daar wij steeds dezelfde houding hebben, en wij voelen ons verkwikt door eens te loopen of te dansen, of door eenige verandering van toestand. Hetzelfde ondervindt men bij het zien eener pantomime of schouwspel, waarbij wij gedwongen zijn onzen hals langen tijd in dezelfde gestrekte rigting te houden. Kinderen van zwakken ligchaamsbouw, slappe spieren, of die groote hoofden hebben, lijden somtijds zeer veel, wanneer zij mede naar de kerk worden genomen, waar hen, wegens de heiligheid der plaats, door hunne ouders niet veroorloofd wordt, met hun hoofd tegen iets aan te leunen, om zich de gedwongene houding gemakkelijker te maken.

(*Het slot hierna*).

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van 27 Maart tot 4 April.

Gehuwd: H. Verheijen met G. Donkers. — H. Grevenstok met J. de Bruijn.

Bevallen: [illegible] D. — J. Hein, geb. Hartges, D. — J. H. Verhoeven [illegible] geb. [illegible] gemen, geb. Koster, [illegible] Z. — [illegible] Bosmulder, Z. — E. Thomassen, geb. [illegible] geb. [illegible] Borg, Z. — P. Bekker, geb. Wamsteker, [illegible] D. — A. Schouten, geb. Raats, D. — H. Degen [illegible] haaf, geb. van Leuffen, Z. — B. Knoops, geb. van Heese [illegible]

Overleden: A. G. G. Roijaards, echtgenoot van L. G. van Renesse, [illegible] 3 m. — Doodgeb. Z. van W. H. Jansen en G. Steentjes. — J. Kastelen, echtgenoot van A. Wouters, 39 j. — G. Willemsen, echtgenoot van T. Simon, 59 j. 3 m. — J. S. Willemsen, 1 j. 4 m. — J. C. Verhoeven, 2 d. — G. B. Bosch, echtgenoot van H. E. Creutz, 44 j. 7 m. — J. Smits, huisvrouw van B. Bouwman, 44 j. — G. J. Eskens, 8 m. 14 d. — E. Onck, weduwe H. Liesveld, 43 j.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: B. Cohen met D. Frank. — H. Houterman met C. v. Roggen. — W. v. Beem met P. S. Naschek.

Bevallen: P. Beer, geb. v. d. Berg, Z. — H. Drikler, geb. Braunsberg, Z. — J. C. Esmeijer, geb. Smits, *twee* Z. — B. Schoonwater, geb. Jacobs, Z. — E. Falck, geb. Scholten, Z. — A. Eijkhoudt, geb. v. [illegible], D. — G. v. d. Steen, geb. Fischer, D. — J. W. Braam, geb. v. Unen, Z. — P. Jansen, geb. Jansen, Z. — M. Daalderop, geb. Pickers, D. — J. M. Rademaker, geb. v. Londen, Z. — C. T. Brener, geb. Derks, Z. — A. W. v. Gool, geb. Bosman, Z. — J. v. Daal, geb. de Vries, D. — H. Livius, geb. Danen, Z. — A. C. Kersten, geb. Klaasen, D. — A. M. Braber, geb. Senten, Z. — W. de Kadt, geb. Beijers, D. — J. Thomassen, geb. Martens, Z. — A. J. C. Brands, geb. de Vries, D.

Overleden: F. Verbeek, 1½ j. — W. Lamers, geb. Mali, 65 j. — F. v. Heumen, 3 w. — M. Liffers, 7 w. — W. L. Emmerik, 10 m. — W. F. v. Zwanenburg, 15 m. — J. Rademaker, 1 d. — M. J. Everts, 42 j. — D. Peters, 68 j. — J. Willems, 62 j. — C. Ariens, 2 j. — P. Koenraads, geb. v. Wezel, 62 j.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: G. J. Wijnman met H. J. [illegible]

Bevallen: J. Lintveld, geb. Hinnen, D. — H. Makkink, geb. Giffenampsen, Z. — J. C. Hamers, D. — A. M. Ruijtenberg, geb. Smelting, D. — G. Winterink, geb. Harmsen, Z. — D. Schut, geb. Wansink, D. — A. Bammer, D. — G. van der Kracht, geb. Meiberg, D.

Overleden: F. K. Freriks, 74 j. — Doodgeb. D. van P. Aussems en G. Groen. — G. van Ginkel, geb. Bulderbeek, 67 j. — Doodgeb. D. van H. Naafs en J. Burgers.

TE TIEL:

Gehuwd: Geene.

Bevallen: G. Vester, geb. van Kricken, Z. — P. Kuijten, geb. van de Geijn, D. — H. van der Burg, geb. van der Zalm, D. — W. C. S. van der Linden, geb. van der Jagt, D. — S. van Veenendaal, geb. Koedam, Z. — G. van der Wielen, geb. van den Heuvel, D. — H. van Veen, geb. Jacobsen, D. — H. Bonsioen, geb. Reuser, Z.

Overleden: Doodgeb. Z. van W. van Zetten en S. van Oort. — L. W. van Oort, 1½ j. — Doodgeb. D. van J. Vermeulen en W. van Dee. — C. Appel, 1 j. 3 m.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 6 April 3 El 7 Palm 9 Duim: gewassen 0 Duim; gevallen 14 D.

Advertentiën.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.